

SLOVENSKI NAROD.

za vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfu Kirbišu hiši, "Gledališka stolba".
Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

"SLOVENSKI NAROD"
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja
na dom
Za vse leto . . . . . 13 gld. — kr.
" pol leta . . . . . 6 " 50 "
" četrta leta . . . . . 3 " 30 "
" jeden mesec . . . . . 1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
30 kr. za četrta leta.

S pošiljanjem po pošti velja:
Za vse leto . . . . . 15 gld. — kr.
" pol leta . . . . . 8 " — "
" četrta leta . . . . . 4 " — "
" jeden mesec . . . . . 1 " 40 "
Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi ramo na dotično naročilo.

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Današnje pretorijanstvo.

—p. Pretorijanci so bili straža rimskim cesarjem in rekli bi, cesarstvu samemu. Zato so imeli večjo plačo, kakor drugi rimski vojaki in pravice, s katerimi se slednji pač neso mogli ponašati. Te okolnosti pa so napravile cesarsko bližnjo stražo oholo, mogočno in samosvojo ter marsikateri cesar se je postavil, marsikateri odstavil le po njih volji; volja naroda je bila ničeva in brezuplivna; vojaštvo, pokvarjeno vojaštvo stavilo in odstavljalo je samo glave narodu.

To je bil gotovo nenanaren pojav: jednake pojave pa imamo dandanes na slovanskem jugu, v Bolgariji in v Srbiji.

Ko so bili Rusi izvojevali z neprecenljivimi žrtvami Bolgarom svobodo, postavl se je jim knez nemškega rodu. Naj se o tem bivšem knezu misli dobro ali slabo, jedno je po verjetnih raznih virih gotovo, da je bil le prusk oficir in vojak, da pa o drugih gospodarskih nujnih potrebah mladega na-

roda ni imel nikacega pojma. Bolgarski narod, udan kmetijstvu, trgovini in miroljubju, želel si je hitrega razvinka, da ustopi v kolo naprednih narodov, ter da kar najhitreje uporabi dobrote svobode, ki si jo je priobil s težkimi lastnimi in bratskimi žrtvami; a ljuto se je prevaril! Narod je izprevidel, da knez ni kos svojej nalogi, da ne pozna poklica, katerega ima glavar naprednega naroda ob razviti morski obali ter bolj in bolj se mu je odrujeval tolikanj več, ker je izprevidel, da prepusta domačo trgovino angleškim rokam, razdvaja pa jih z Rusi, na katere jih veže bratstvo, vera in hvalenost. Knez sam je tudi lahko opazil ta obrat v bolgarskem narodu, videl je, da v njem samem nema več podpore, iskal si jo je točaj v elementu, kateremu je bil z mladega privjen, iskal in našel jo je v vojaštvo, t. j. pred vsem v svojih častnikih.

Bolgarsko častništvo je vse od kraja jako mlado. Ko so pred letom dnij Bolgari razglasili zjednjeno Bolgarijo in ko so na to žaljeni Rusi svoje častnike poklicali iz dežele, postali so golobradi kadeti in podčastniki čez noč častniki in vsem nām je še v živem spominu, kako so potem v bolgarsko-srbski vojni celim armadam zapovedovali z večine stotnikov in majorjev pa ni nihče tako naglo povzdignil, kakor naj višji gospod vojske t. j. knez; on jim je odkašal višjo dostenjanstveno stopinjo, on jim je nakazati dal večjo plačo. Stara je istina, da nikdo ni bolj ohol in prevzeten, kakor kdor je iz nič nenadno prišel na višjo stopinjo in zopet brez dvoma velja to pred vsem o vojakih, posebno o tacih premiadih vojakih, kakor so nastali zadnji čas v Bolgarah, ki razen sable in puške v življenji ne poznuje orodja, ne priomočka, s katerim bi se dalo živeti sebe in koristiti narodu. Takih častnikov zbral si je knez krog sebe, oni so mu hvalenji za dobljeni krib, oni so se čudili knezovi sreči nad slabo organizovanim srbskim vojaštvom, on jim je bil rednik in svetnik. Naravno je, da je tako častništvo cenilo kneza nad vse, prisegalo je na ustavo, a knez bil jim je ustava, pa naj bi delal narodu še tako pogubne skoke.

Ko so torej bolgarski rodoljubi izprevideli, da knezova pot vodi v pogubo in ko se je pokazala potreba izgnati ga iz domovine, vzdignili so se isti častniki in napravili so protirevolucijo, kajti —

bali so se za kruh ter precej takrat in pozneje so se oglašali, da bi še pregoreli knezovo prognanstvo samo, da ne pridejo zopet ruski častniki v deželo in da jim ne otmo častniških služeb! Le najinteligentnejši del vsake vojske: kadetska šola in topništvo stavilo je potrebe naroda nad knezove, vse drugo se je vrglo na njegovo stran. Vojaški polkovnik Mutkušev je torej bil, ko je upliv knezov zopet vzpostavil, on je postal glava novi vladi, on je pripravil knezu pot, da se je vrnil zopet v Bolgarijo, kakor je rekel — samo zagotovit častnikom njih dosedanja dostenjanstva (?) Častništvo je napravljalo s par sebičniki vred knezu slavnostno sprejeme in častnike je vračajoč i zopet poslavljajoč se knez poljubil; narod je gledal in molčal. Ko pa so bili iznenadeni častniki kneza molčeč zopet spremili iz Bolgarije, prišli so skupno v narodno sebranje in to odrlo se je v pravem pomenu besede z orožjem. Sebranje še vedno zboruje s presledki, a batil se je, da pri tacih okolnostih njega sklepi ne bodo srečni za bolgarski rod. Zgoj vojaštvo, pravo pretorijanstvo gospoduje sedaj v Bolgariji in kjer govori vojaštvo glavno besedo v državnih poslih, ondi ni svobodnemu razviku dosti mesta. Tako je v večjih državah tako je še lažje v manjih, kjer se ostrina meča toliko prej pozna. Teža stroge vojaške dolžnosti in krvavega davka zrušila je že marsikatero malo državico in vsaka je na krivi poti, ki misli, da more plavati proti sili, katero so postavili mogočni naravni zakoni in — velevlasti. Tudi Bolgarom ni bilo misliti, da poženo sami Osmane onkraj Bospora, to bodejo storili le vukupno z Rusi, sami pa naj stražijo svoje meje in stiskajo dišeče rožno olje.

Jednaka politika, kakor zadnji čas v Bolgariji, uganja se že več let na žalost vseh rodoljubov v Srbiji. Srbski "kralj", in oni, katerim to kaže, igrajo se vojake in da hitreje zapravijo izposojeni denar, napravljajo celo bratomorne vojne samo, da dajo soldateski kaj opraviti, kajti znano jim je, da le v tej imajo še zaslombu ter, da v narodu nemajo več tal. Finančno stanje Srbije je za desetletja uničeno in najzdatnejši viri narodnega gmotnega stanja teko že v židovske roke.

V Bolgarah se popačenost še ni toliko zajela v meso in kri in ker je prve slave konec, bode

LISTEK.

Brata steklarja.

Češki spisala G. Preisssova, preložil Franjo T. (Daleje.)

"Na spanje ne mislim danes," odgovori Matej odkritosrčno. Na to umolkne, vzdihne in zašepeče črez nekaj časa: "Joško sedi k meni, nekaj ti imam povedati."

Joško ga nehotě uboga, ali zdi se mu, da mu nekaj teži prsi, ko huda mōra.

Matej prime bratovo roko, pritisne čelo na njegovo ramo in pravi šepetaje: "Čuj me, brate, jaz se bom oženil!"

"Res?" odgovori Joško počasi, in sapa se mu zapira.

"Danes sem si premislil, da bo le lepo, če dobim z ženo še nekaj denarja in kupčiji — — ona je tudi redna leklica, in k vsemu temu jo imam tako rad."

"Katero si pa izbral?" vpraša Joško s tresčim glasom; nikoli mu še ni bilo tako težko govoriti, ko v tem trenutku.

"Kaj še ne veš?"

"Ne vem", odreče Joško, in tesno mu je, kajti utripajoče srce mu pravi kaj drugač.

"Ti si pa tudi" — — smeje se Matej. "Kaj ne veš, da ljubim Miciko? Jutri se pogovorim z njo, zdi se mi, da misli i ona na mene!"

"Miciko!" ponovi otožno Joško in potegne roko iz bratove, žene ga, uteči od todi, uteči s celega krasnega sveta. Ali ni ganiti se ne more. Glava se mu nagnе na podboj, vse se suče okolo njega, črno mu postaja pred očmi, in iz roja tožnih misilj se objavi samo jedna: "Jaz sem nesrečnež". Nič ne čuje, kako mu brat objavlja svoje sladke želje. "Že davno sem misil na njo," pripoveduje odkritosrčno Matej, "ali spominjal sem se, „da bi ostal ti sirota, ko bi se jaz oženil. Danes pa sem uvidel, da ne more vedno tako ostati. Oženiti se morava oba. Ti ne veš, brate, kako bi me veselilo, ko bi si tudi ti izbral nevesto. Ženitvi bi bili ob jednem, a potlej bi složno ko do zdaj gospodarila in se z dobičkom delila. Ti bi lahko ostal doma s svojo ženo in hodil na delo v steklarnico, midva z Miciko pa bi šla po svetu. Nameravam tudi kupiti si po ženitvi malega konjička, rujavca, da bi mogla Micika z menojo po-

tovati. Seveda — v prevelikej vročini in mrazu ne bi to šlo, kajti ona ni tako navajena na težave, ko midva! Ali lepo bi bilo, ko bi hodila z meno, moje srce — —"

Matej je v svojem sanjarenji še le zdaj opazil, da ga Joško ne posluša. "Joj, že dremlje," misli si in mora se zasmijati, da se Joško tako malo briga za bodočnost.

"A slabu si se ulegel, brate," govori dalje, "jutri boš celo pobit."

Budit ga noč, ali mehkejše ga hoče položiti. Najprej poravna slamo, visoko jo napravi pri vzglavji, suknjo pogrne na njo in položi navidezno spečega brata na pripravljeno posteljo.

Joško se ne gane, čeravno bedi. Matej mu še popravi lase, ki mu visijo čez čelo in pogledi ga po lici s svojo trdo roko. Joško je imel kljubu težavam, ki so ga že obiskale po svetu, mehko in gladko lice, kakor dekle. Ko ga Matej potipa z roko, zmisli se, da je celo podoben rajnej mamici.

Zdaj se še le uleže Matej na slamo zraven brata, kar se spomni, da še ni molil.

"Bog, Bog," opravičuje se, "kako me je upijanila ta ljubav! Celot na molitev sem pozabil — !"

tudi pretorijanstvo skoro celo raz svojega konja; v Srbih bodo to že malo pozno, kajti si in setev sta že skoro zatrta, vendar zemlja je bogata, rod je žilav in upati je, da se i Bolgari in Srbji skoro otreso svojih pretorijancev ter, da se mej nje vendar usele zlati časi mirnega delovanja in napredka kakor jim oboje od srca želi vsak Slovan.

Napotek našim državnim poslancem.

(Izviren dopis iz Slov. Štajerskega.)

Sedem let pod vlast Taaffejevo hodite tja, kjer delajo postave in kjer bi imeli dobiti vsi narodi svoje pravice, sami pomagate postave kovati in dostikrat je z Vašo pomočjo našla vlasta svoj račun, akoravno ni bilo to na korist slovenskim davkoplačevalcem, Vašim volilcem; in kaj ste dosegli za nas v 1. gospodarskem in 2. kaj v narodnem oziru?

V gospodarskem nič! v narodnem pa še nekaj manj! kajti razmere so zdaj hujše, kakor so bile pod prejšnjimi vladami in čim stareja je Taaffejeva vlasta, tem bolj se nam kratijo naše narodne pravice, da, prišlo je celo do tega, da slovenski poslanec, ako se le gane, stvari le škoduje, ker se bode storilo ravno nasprotno temu, kar je ta zahteval. Dosedanji upliv slovenske delegacije je tako ničev, da se že smešnosti približuje.

Te vrstice pa neso namenjene za narodne, ampak za gospodarske težnje.

Zdaj pride na vrsto privilegij avstro-ugarske banke, to je zavoda, ki ima od države pravico izdajati bankovce in ki ima nalog, dajati potreben kredit vsem narodom; zdaj gre za to, da se ti banki podaljšajo pravice za 10 daljnih let, in na to Vas opozarjam, da boste pri tej priliki znali nam doseči naše pravice. To boste tem ložje, ker se Vam ne bude nikdo resno upiral, kajti naše zahteve so tako skromne, da še deseti del od tega ne zahtevamo, kar drugi narodi brez ovir uživajo.

Veletržci in kapitalisti imajo kredit od te banke na razpolago, mi pa veletržev in tudi kapitalistov nemamo in torej tudi ne najdemo milosti pri njej.

Mi Slovenci moremo postati deležni koristij le posredno in sicer jedino le po naših denarnih zavodih. Nihče ne more ugovarjati, da neso varni, posameznim bi se pa vendar vedno prošnje odbijale „als nicht kreditfähig“.

Treba je torej se tukaj postaviti na noge in avstro-ugarska banka se mora postavno v to prisiliti, da daje posojilnicam potreben odprt kredit na na njih lastne menice. To je vse, kar v tem oziru zahtevamo in to tirjamo od Vas gospodje, da nam to priborite. Ne bomo dali Vam veljati izgovora „es war nichts zu machen“, temveč Vi gospodje morate proti vsakemu predlogu o podaljšanju privilegija in tudi vladnemu predlogu nasproti glasovati, ako v njem ne bo takega postavnega dočila.

Predolgo bi bilo, vse razloge tukaj navajati, zlasti, ker se je o tem že mnogo pisarilo. Gospoda M. Vošnjaka naloga bode, da kot strokovnjak to stvar vsem našim poslancem in pa tudi Hohenwartovemu klubu natanko razjasni in naše zavezničke Čehe za to stvar ogreje.

Ker je po toči prepozno zvoniti, Vas torej še jedenkrat opozarjam na to, da bodo volilci strogo

Poklekne in vroče moli za brata, rajne roditelje, Miciko in za svojo srečo. Po molitvi pa se mu takoj uleže spanje na trudne oči in sanje o sreči sanja dalje koprneča njegova duša.

Ura mine za uro, Matej sope lahko, Joško pa se nemirno premetuje po pribeljnej, od bratove roke pripravljenej postelji. Nazadnje se usede in pogleda skozi odprta vrata čumnatne na dvor. Luna stoji visoko na nebu in na celem dvoru ni nijedne sence — polnoč je že blizu!

Joško se dvigne, pripahne čumnatna vrata in pusti samo toliko odprta, da vidi na dvor. Glej! — Srce mu začno silno tolci; iz hiše pride ženska postava. Na vse strani se ogleda in gre tiho po dvoru proti lipi. Ne samo belkasta jopica in črna janka in dolge rumene kite pravijo Jošku, kdo je — najbolje pozna srce — Miciko. Na klopico sede in čaka — na njega. Zdaj pa ustane, z roko se prime lipe in gleda vedno proti čumnatni. — — — Z nova se usede in tepeče po zemlji z bosima nogama.

Vse to vidi Joško za pripomnjenimi vratmi, a odločil se je, da se ne gane z mesta, naj ga tudi srce boli. Micika se zdaj dvigne, počasi, boječe stopa

sodili Vaša dejanja o tej stvari in natančno prešetali, ali ste res povsem storili, kar je bilo potrebno in kar je bila Vaša sveta delžnost.

Konečno omenjam, da ima tudi „klub priateljev zadruge“, katerega ud je tudi g. Vošnjak, hvaležno polje in želeti bi bilo, da ne ostane samo na papirji ta klub, kakor do zdaj, kajti drugača ni znano o njem, kakor to, da je imel dve seji in da se je odbor izvolil.

Ni pametnega razloga proti našim pravičnim in zelo skromnim terjatvam, torej tudi naših poslancev naloge nij in ne bo težavna, ako pa kljub vsemu temu ne boste za nas nič dosegli potem — no, potem bomo pa začeli misliti, je li sploh umestno, še nadalje pošiljati Vas na Dunaj.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. septembra.

Čehi so tako nezadovoljni z naučnim ministrom pl. Gautschem. Češki listi zahtevajo, da bi poslanci napeli vse sile, da se Gautsch odstrani ali pa začne drugo politiko. Sedaj naučni minister na vso moč pospešuje nemško šolstvo na Češkem in Moravskem, češko pa ovira. „Narodni Listy“ so izvedeli, da z ministrom pl. Gautschem celo grof Taaffe in pl. Dunajevski nestajajo zadovoljna, ker bode s svojim postopanjem razbil desnico in tako vlasti pravil ob večino, ko se bode sklepala nagodba z Ogersko. Ta list pa sam prav ne verjame te vesti, ker tudi grof Taaffe sam rad prezira Slovane.

Viranje države.

V soboto popoldne pripeljal se je ruski general Kaulbars v Sofijo. Mnogo odličnih članov **bolgarske** opozicije peljalo se mu je naproti. Od oficijskih osob se mu pa naproti ni peljal nikdo drugi, kakor prefekt s svojim tajnikom. Kakor se govori, bode Kaulbars zahteval, da se v Bolgariji takoj odpravi obsegno stanje, da se izpusti vsi zaprti politični zločinci in da se volitve za veliko sejansko odloži. — Stranke v Bolgariji se nekda skušajo približati druga druga. Stambulov in Cankov sta že imela več posvetovanj. Poslednji je nekda obetal vzajemno postopati s Stambulovom, ako bosta ministra vnarjnih in notranjih zadev izbrana po njegovem volji.

Z energičnimi naredbami je nekda **srbška** vlasta zatrla roparstva na jugu in jugovzhodu. Večino roparjev so ubili ali pa ujeli. — Srbska vlast je bila poslala v Sofijo znanega vodjo onih radikalcev, ki so se pridružili vladnej stranki, Todorovića, da se pogajal z bolgarskim regentstvom in vlasti zastran obnovljenja diplomatske zveze med Srbijo in Bolgarijo. Njegova pogajanja so nekda bila uspešna. Dr. Stransky pride v kratkem v Beligrad kot bolgarski zastopnik, Srbija pa pošlje v Sofijo tudi svojega zastopnika.

V **Rusiji** vedno bolj zgubljajo veselje za okupacijo Bolgarije. Celo taki listi, ki so sprva bili za okupacijo, so sedaj proti njej. Jedinu v tem slučaju, ko bi na noben drug način Rusija ne mogla obnoviti svojega upriva na Balkanu, bode zasedla Bolgarijo. V Peterburgu se boje, da ne bi okupacija dala povoda novim zmešnjavam. Avstrija bi zahtevala kakje kompenzacije, ravno tako tudi Grška. Sploh pa Rusija ne bude nicesar storila poprej, da dobi od generala Kaulbarsa poročila iz Bolgarije.

Že nekaj časa se govori, da bi **Rusija** rada sklenila zvezo s **Turčijo**. Mi sicer ne vemo, koliko je na tem resnice. Pomenljivo je pa, da tako zvezno zagovarjajo celo razni russki listi. Nedavno pisal je jeden večjih Moskovskih listov, da je Turčija jedina na Balkanu, s katero more Rusija računati in priporočal zvezo z njo. „St. Peterburgskija Vjedomosti“

proti čumnati in gleda skozi malo špranjo v njo, celo malo je od vrat oddaljena. Tako blizu je zdaj da šine Jošku vsa kri v lice. Naglo se odmakne, da ne bi ga opazila, sam pa jo dobro vidi. Ne — ni se mu več mogoče ustaviti — k njej mora iti — samo toliko, da jej reče, naj ne misli več na njega!

Nagne se naprej, roka prime za vrata, ali noge se ne ganejo z mesta. —

„Micika,“ govori Zoralek v spanji, jaz kupim malega konjička, rujavca, in labko boš šla z menoj — lepo zraven mene! Če bo huda zima ali velika vročina, boš pač morala doma ostati, a jaz bom mislil povsodi le na tebe, moje srce — — —!“

Otrpnelo vleče na uho Joško. Matej še nekaj šepeče, ali tega že ne more več umeti. Zatemni se mu pred očmi, na kolena se omahne k bratu na slamo.

„Moj Matejko“, ihti milo, „veliko gorje si mi napravil, ali kaj moreš za to, da sva jo hotela oba? — Jaz ti jo pustum — saj si ti starši in toliko si že storil za me. — Jaz ti jo pustum!“

(Dalje prih.)

sc pa tudi ob nekej priliki trdile, da se je Rusija 1877. in 1878. leta držala napačne politike, ko je branila splošne slovenske koristi. To je uzrok vseh njenih neuspehov na Balkanu. Rusija bi se bila moralna postaviti na izključno rusko stališče in pred vsem gledati na to, da se vprašanje o morskih ožnah za njo ugodno reši. Mi mislimo, da to so le mnenja dotednih listov, vlada pa da še vedno spoznava, da se moč Rusije opira baš na slovensko idejo. Ne mogli bi sicer razumeti, čemu se Rusija toliko briga za bolgarske zadeve. Nek Pariski list sicer že poroča, da se je prijateljska pogodba med Turčijo in Rusijo že podpisala, kar pa ni verojetno. Jedenkrat se je širila podobna vest, pa se ni obistinala.

Preiskava zaradi napada na **rumskega** ministrskega predsednika vrši se jako strogo. Rumska vlast želi vsekakor, da se izve, kdo je prav pouzročitelj temu napadu.

Po poročilih iz Madrida tamošnji izgredi nesobi bili tako nezadni, kakor trdijo **španjska** oficialna poročila. Bila je ustaja v pravem pomenu besede in posrečila se ni samo zategadelj, ker je vodstvo ustajnikov bilo preslabo. Ko bi bila pa v Madridu ustaja uspešna, bili bi se pa hitro drugod spuntali, kajti po vseh mestih bilo je vse za upor pripravljen. V vseh polkih je mnogo revolucionarnih elementov. Tri ure so ustajniki v Madridu delali, kar so hoteli, še le potem so jih začeli vladni zvesti vojaki preganjati. Red pa na Španjskem še nikakor ni zagotovljen s tem, da so zatrli to ustajo, v kratkem lahko bukne nov ustanek, ki se pa za monarhijo morda ne bude tako srečno končal.

Kakor pišejo razni listi, misli **Nemčija** zoper pomnožiti vojsko. Znatno se bude pomnožilo topništvo in konjica. Poljsko in trdnjavsko topništvo se bude popolnem ločilo. Morda so baš poslednji dogodki Nemce poučili, da je njih vojska premajhna, da bi mogla Nemčijo braniti v vseh slučajih. Pokazalo se je, da je kaj lahko, da se Nemčija na vzhodu in na zapadu hkrat zamota v vojno.

Izredno zasedanje **angleškega** parlamenta se je zaključilo s prestolnim govorom, kateri konstatuje, da so odnošaji z vsemi vlastmi prijateljski. Ker se je spunal jeden del bolgarske vojske, se je odpovedal knez Aleksander prestolu in sedaj vodi upravo kneževine regentstvo. Delajo se priprave za volitev novega kneza v zmislu Berolinske pogodbe. Nadalje prestolni govor zagotavlja, da se od strani Anglike ne bodo rušile razmere, katere so Bolgom zajamčene po pogodbah. Pa tudi druge vlasti so zagotovile, da se hočejo ozirati na pogodbe. Prestolni govor naznana, da se je sestavila komisija, ki bude pretresovala vprašanje o zakupni sistemi in nakupu posestev na Irskem ter izraža željo, da bi se posamični deli države še bolj spojili. — Angleški vladni listi pišejo, da se Anglija nikakor ne bude srušila v boje v Evropi. Njeni interesi se neso še toliko rušili, kakor interesi drugih držav. Da Anglija res ne misli na kako vojno, kaže tudi to, da skoro vsi ministri pojdejo na počitnice.

Dopisi.

Z Belokrajskega 24. septembra. [Izv. dop.] Včeraj je bila otvorjena novo dodelana narodna šola v Dobličah v prijazni vasi, uro hoda od Črnomlja. Dobliče spajajo v jedno občino vasi: Janeja vas, Grič, Bistrica, Jelševnik, Maverno, Stražni vrh in Miklarje. Iz teh vasi so hodili otroci v Črnomeljsko čveterorazrednico k pouku; ali velika oddaljenost, često slabo vreme, deževje, mraz in sneg ter to in ono prizadevalo je otrokom mnogo trpljenja in resno je že bilo misliti, na kak način to predragačiti. Temu se je tudi zadostilo. Že se dvinga krasno jednonadstropno poslopje sredi vasi, kaže, da je tudi tu svetišče, kjer se bode slovenska mladež bliže učila ljubiti Boga, dom in cesarja! Kakor navedeno, bilo je včeraj slovesno otvorjenje. Iznad šole vihrala je velika cesarska zastava, nad vratmi slovenska trobojnica; pred uhodom pa so bili mlaji. Ob 9. uri bilo je vse zbrane. Zvonovi zadone, topiči zagrome in novi g. učitelj vodi mladež v cerkev k sv. opravilu, koje je služil Najvikšemu g. J. Golob, katehet — mladina pa je pela pri sv. maši. Po sv. maši vračali smo se v procesiji v šolo, kjer je bilo posvečenje šolskega poslopja, potem pa iogradov vodje c. kr. okr. glavarstva g. Ludovika marquisa de Gozzani. V daljšem govoru obrnil se je najprej do občinskega zastopa Dobliškega, razpravljaloc korist šole in vlasti prednosti šole v Dobličah, izrazujoč se, da se je občinski zastop s tem pokazal, da je unet za blagorodstvo. Da se je pa šola v vaši občini ustanovila in se vaša mnogoletna želja uresničila, zahvaliti se je tudi šolskim in deželskim oblastvom, katere so, ozraje se na splošno slabe materialne razmere dovolile izdatne podpore za zgradbo šole. Visoki deželniki zbor dovolil je do sedaj 700 gld. iz deželnega zastopa, visoki c. kr. deželní šolski svet iz podpor slavne Ljubljanske hraničnice 1200 gld.; nadalje

moram omeniti še največjega podpornika šolstva, presvetlega vladarja Franja Josipa I., kateri je v svoji blagodušnosti 200 gld. daroval iz lastnega premoženja.

Ko je potem govornik še kot predsednik c. kr. okr. šolsk. sveta izročil šolo varstvu krajnega šolskega sveta in občine, izrazil je željo, da bi oba užajemno delala na korist šole in mladine ter končal: Izrekam tedaj vsem blagim podpirateljem pri novi zgradbi presčeno zahvalo, vlasti pa največjemu pospešitelju šolstva presvetemu vladarju Franu Josipu I. trikratni živio! Gromoviti živio zaori in mladina je zapela cesarsko pesen.

Potem je nagovoril mladino g. nadzornik A. Jeršinovic. V gulinjivih besedah spodbujal je mladino pridno v šolo hodi; obrnil se je do starišev, naj vzajemno z učitelji odgojujejo mladež Bogu v čast, cesarju in domovini v korist. S tem se je končala slavnost v šoli, tej pa je sledil skupni obed pri g. Stoniči. Mej obedom napisl je g. Gozzani podjetnikoma gg. Vrtinu in Stoniču za izvrstno zgradbo in napitnice so se vrstile druga za drugo.

Navzočnega je bilo mnogo občinstva, pa tudi gospodje učitelji iz Črnomlja, Dragatuša in Vinice udeležili so se te slavnosti ter nam zapeli nekaj slovenskih pesnic.

Konečno ne smem še pozabiti napitnice, ki je veljala našim slovenskim bratom v Ameriki, vlasti pa gosp. M. Vrtinu, očetu škofa Janeza Vrtina v Marquette, ki je podaril prostor za zgradbo nove šole, žečeč, da bi Dobliška šola izgajila mnogo mož na čast slovenske domovine!

Domače stvari.

— († Adolf Obreza), državni in deželnih poslanec, umrl je — kakor se nam naznanja baš pred sklepom lista — včeraj zvečer ob 10. uri na svojem domu v Cerknici v 52. letu svoje dobe.

— (Imenovanje,) Gospod Ivan Gnjeda, katehet na ljudskih šolah Ljubljanskih, imenovan je učiteljem veronauka na tukajšnji državni realki.

— (Umrla) je včeraj v Rudolfovem g. Marija Papež, rojena Pehani, mati Ljubljanskega odvetnika dr. Fr. Papeža in tašča dež. svetnika dr. Galléta v Celji. V. M. P.!

— (Velika akademija), katero je včeraj priredilo telovadno društvo „Sokol“, se je v vsakem oziru prav dobro obnesla. Parter in galerije so bile tako polne in tudi lože neso kazale toliko praznot, kakor včasih, premnogovrstni spored pa se je izvajal točko za točko z nenavadno točnostjo in vrlino. Po ouverturi iz opere „Serezan“, katero je svirala vojaška godba 17. pešpolka baron Kuhn na občeno pohvalo, bila je telovadba na drogu. Burni živioliki in ploskanje pozdravljeni so desetrolico „Sokolov“, ki so nastopili pri tej točki, ter se ponavljali pri vsaki posamični vaji. Pohvala bila je umestna in zasluzena, kajti vse vaje, najtežnejše in še tako vratolomne, izvrševalo so se gladko in elegantno. Občinstvo je vsacega izmej Sokolov odlikovalo burnim priznanjem, mi pa si štejemo v dolžnost, da izrekamo hvalo posebno gg. Benčan, Fink, Kališnik in Mulaček, ter obžalujemo da je prvoimenovani včeraj zadnjikrat javno nastopil, kajti ravno g. Benčan odlikoval se je po posebnih smelosti in živilosti in bil eleganten telovadec. — Pevski del obsegal je dva čveterospeva in jeden samospev. Čveterospev „Slovo od lastovke“, zložil dr. B. Išavc, je tako ljubka skladba, ki sega v srce in se bode udomačila po vsem Slovenskem. Peli so jo gg. Meden, Štamcar, Pucičar in Paternoster. Imena teh pevcev znana so po vsem Slovenskem, iz tega je že ob sebi umevno, da je petje bilo krasno. Isto velja o Hajdrihovem „Milo se v meni srce topi“. Samospev pel je gosp. Meden in izbral si Viharjevega „Mornarja“. Krasne Preširnove besede in prelepa Viharjeva skladba ne našle bi lahko takega interpreta, kakor je ravno gospod Meden. Poleg fine šole in zvonkega obsežnega glasu, diči ga posebno to, da poje iz srca in da vname in gane vsakega poslušalca. Po končani pesni doneli so mu pa tudi tako viharni kluci, da je moral nastopiti še jedenkrat. Pel je za dodatek še pesen „Lahko noč“, z istim popolnim uspehom. Za Medenom nastopil je in sviral Leonardova „Grande fantaisie militaire“, „Glasbene Matice“ učitelj za gosli, gosp. Ferdo Riediger, nova sila, ki pa bode važna v glasbenem življenju Ljubljanskem. Gosp. Riediger je prav simpatična osoba, gosli pa ima tako v svoji oblasti in njegova tehnika je že sedaj tolka, da se njegovo sviranje že zdaj

sme virtuozno imenovati. Izvestno ima še lepo božnost pred seboj. Pri zadnjih dveh točkah spremjal je g. pl. Janušovsky na glasoviru, ki ga je za ta večer bil brezplačno prepustil gospod Dragan. Za pevskim delom prišla je na vrsto Trifkovičeva burka „Francosko-pruska vojna“, katera je sicer s prekrepkimi bojami pisana, a je za zabavo in veselost občinstva kakor nalač, osobito, kadar se tako predstavlja, kakor včeraj. Gospice Matilda in Gizela Nigrinova in Zvonarjeva, gg. Kocelj, Boršnik in Danilo predstavljeni so razne epizode in prizore tako pristno, da je bilo vse v smehu in se je splošna veselost celo jedne gospice na odru prijela. Priporočali bi, da se ta burka z istim objemom kmalu zopet spravi na oder. Konč akademiji bila je telovadba na bradljivih skupin. Na bradljivih telovadilih so isti Sokoli, kakor na drogu, pri skupinah pa je sodelovalo vsega vkupe 20 Sokolov. Vse je šlo gladko in društvo „Sokol“ je včeraj nas preverilo, da se dobropravljajo na svojo 25. letnico, ki bode v božičem letu. Dasi smo bili z vsemi točkami izredno zadovoljni, moramo vendar izreči tudi kritično besedo, tikajočo se programa. Četudi so bile vse točke prav dobre in celo izborne, bil je spored vendar predolg — predstava trajala je nad 1/2 11 uro — nekoliko manj, bilo bi v tem oziru — več.

— (Lepo železno o grajo) od kovanega železa postavili so zadnjo soboto vrh stopnišča pod Tivolskim Gradom. Izdelala jo je po mestnega stavbenega urada načrtu g. Tönniesa tovarna.

— („Popotnik. List za šolo in dom“) ima v svoji 18. štev. nastopno vsebino: Pestujmo kolegijalnost. (Indřich Čech.) — A. M. Slomšek. Spisal Fr. Jamšek. — O rabi navorja. Prof. Fr. Hauptman. — Logika. Spisal dr. Josip Križan. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Spremembe in natečaji.

— (O Prhavci) novem potovalnem učitelji na Primorskem čitamo, da je slovenskih starišev sin, a da umeje prav malo slovenski. Kako bode po tem takem poučeval slovanske Istrane v kmetijstvu, nam je nedvomno.

— (Kolera) v Trstu ponehava. Brzjavka z dne 25. t. m. naznanja, da so v poslednjih 24 urah samo 3 osobe za kolero zbolele, umrl pa ni nihče.

— (Toča), kakor orehi debela, pobila je pretekli petek na Brdu in okoli Brda v okraji Kamniškem. Ovoče, ajda in drugi pridelki so močno poškodovani in škoda je velika.

— (V Prevajah) na Koroškem je pred nekoliko dnevi gad pičil otroka, ki je kmalu umrl. Županstvo razpisalo je nagrado za vsakega ubitega gada in v kratkem so jih 19 pobili, mej njimi dve gadnji, od katerih je jedna imela 5, druga 8 mladičev.

— (Iz pred porotnega sodišča.) Čudna družba sedela je drugo polovico preteklega tedna na zatoženi klopi pred porotnim sodiščem, kateremu je predsedoval nadsodnije svetnik gosp. Grdešič. Državno pravdništvo zastopal je g. Pajk, zagovorniki so bili dr. Moschē, dr. Hrašovec in dr. Suppan. Prvi na obtoženi klopi bil je Janez Pintar, 30 let star, mizar iz Stare Loke, poleg njega priden učenec 6. gimnazialnega razreda v Ljubljani, Anton Benedik iz Dolenje vasi pri Škofji Loki, za njim Josipina Pintar, roj. Strupi, 44 let stara, žena glavnega zatoženca in zemljišna posestnica v Stari Loki; dalje Miha Demšar, 31 let star, mož posestnica iz Knapov in zadnja zatožena Mina Demšar, 26 letna posestnica v Dolenji vasi pri Škofji Loki. Vsa ta petorica zatožena je hudodelstva goljufije. Glavni prouzročevalc vseh goljufij, Anton Demšar, ki je rabil za svoje grešno orodje tudi nedolžnega dijaka Benedika, kateri je brezvomno tudi Pintarju vso goljufijo narekoval, on se je odtegnil roki pravice in jo popihal v Ameriko. Obravnava trajala je 4 dni, večkrat pozno v noč. Sklenila se je še le v soboto pozno zvečer. Bila je obširna, zato nam je možno priobčiti le najvažnejše stvari. Janez Pintar pričel je pred 9 leti mizarstvo v Škofji Loki, a z obrtom ni šlo naprej. Za prvo izgubo prišla je druga in kmalu zabredel je v dolgove, niti naročenega lesa ni plačati mogel. Avgusta 1880 se je oženil z Josipino Strupijevu. Po poroki mu je njegova mati izročila 1900 gld. S tem denarjem kupil je v Stari Loki Tineta Telbana posestvo za 3400 gld., na kupnino plačal v gotovem 1000 gld., prevzel uknjiženega dolga za 1500 gld. in se zavezal ostalo kupnino 900 gld. v dveh obrokih popla-

čati. Najel si je po tem kupu žago za furnire, da bi tudi z lesom tržil. A bila je zopet zguba na zgubo, tudi z mizarstvom ni šlo, kajti mnogo imel je pomičnikov, dela pa nič, ker navadnega dela ni hotel, umetno pa je seveda v Stari Loki je redko. Dolgo so se močno nakupičili, zatoženi Pintar opustil je obrt l. 1882 s svojo lesno trgovino. L. 1883 izročil je svojo posestvo v vrednosti 3500 gld. z vsem bišnim orodjem svoji ženi, izimši mizarstvo orodje. Žena pa je prevzela dolgov za 2970 gld. in zavezala se je v pogodbì, da poplača vse dolgove, katere je imel zatoženec do dne 9. februarja 1883. Zatoženi Pintar je takrat izjavil, da nema drugih dolgov, kakor naštete. A ta izjava bila je zlagana, imel je Pintar takrat že še posebej 1225 gld. dolgov. Vsi upniki, ki niso bili v pismo vzeti, začeli so tožiti, a nobeden ni dobil plačila, kajti žena zatoženčeva je vsako plačilo odbila. Ko bi se bilo zatoženčovo posestvo prodalo, stržilo bi se bilo prav lahko, (ker je bilo toliko vredno) do 5000 gld. in vsi upniki dobili bi svoj denar. Zatožena je Pintarjeva žena Hudodelstva goljufije, ker je v svoji gostilnici po moži Janezu Pintarji izsleparjeno vino, o katerem bode pozneje govor, prodajala. Ko se je bil zatoženi Janez Pintar svojega posestva tako dober kup znebil, pričelo se je zanj novo podjetje. Naročal in dobival je najraznovrstnejše stvari v nemali vrednosti iz raznih krajev, katere je že s tem namenom naročal, da jih nikdar plačal ne bode. Od marea l. 1883 pričel je svoja goljufiva delovanja, katera sam priznava. Naročil in dobil je od trgovca Hirschl-Bachrah v Kaniži 15 žakljev koruze, vredne 87 gld., od Benjaminja Koflerja v Salurnu vina za 65 gld., od grof Thunove pivovarne v Sorgendorfu piva za 70 gld., od vinskega trgovca Moritza Schreiberja v Badenu pri Dunaju vina za 70 gld., od trgovca Karola Fröhicha v Št. Petru vina za 86 gld., od firme Moritz Fleischmann & Comp. v Budimpešti vina za 243 gld., od firme Frosch v Gradiči sladkorja za 58 gld., od prodajalca šivalnih strojev J. Jaxa v Ljubljani stroj za 50 g gld., Plzenskega piva od Schedivyja v Gradiči za 54 gld., od vinske trgovine Weiss in Latzko v Budimpešti vina za 273 gld., od pivovarne barona Sternecka v Silberegg na Koroškem piva za 143 gld., od firme Neuhofer in sin daljnogled za 35 gld., od firme Josip Pözl v Grafendorfu ročno mlatičnico za 100 gld., od Josipa Frohnerja v Budimpešti vina za 254 gld., od Janeza Steyerja iz Ljutomera vina za 76 gld., od firme Lichtenstein velik jermen za 45 gld., od Janeza Fischerja v Beču piva za 75 gld. in od Karola Gohna iz Beča figove kave za 53 gld. vkupe 1807 gld.

(Dalje prih.)

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Slovenji Gradec 26. septembra. Podružnica sv. Cirila in Metoda za Slovenji Gradec in okolico z velikanskim navdušenjem danes ustanovljena. Ustanovnik petnajst, udov nad osemdeset.

Dunaj 27. septembra. Kongres orientalistov otvorjen. Pokrovitelj nadvojvoda Rainer pozdravil zbor z željo, da bi tudi ta kongres znanost obogatil. Naučni minister pozdravil zborovalce v imenu vlade.

Sofija 27. septembra. Pri prihodu govoril Kaulbars z osobami, pozdravljajočimi ga, nekoliko besed, rekoč: Rusija želi, da se stranke združijo, da nobena ne bode tlačena. Bolgarska vlada bi prav storila, ko bi vse kompromitovane izpustila ter odpravila obsedno stanje. Kaulbarsu zdi se tudi neumestno, da bi se golemo sebranje, ki ima voliti kneza, takoj sklicalo, ker je dejela še premočno razburjena. Kaulbars bode danes ali jutri zjutraj imel konferenco s člani vlade.

Trst 27. septembra. Povodom petdesetletnice avstrijskega „Lloyd“ spustili so danes slovesno novi največji Lloydovi parobrod „Imperator“ v morje.

Budimpešta 26. septembra. V poslednjih 24 urah 38 osob za kolero zbolelo, 18 umrlo.

Bukurešt 26. septembra. Velik javni shod narodno-liberalne stranke izrekel popolno zaupanje ministerskemu predsedniku Bratiano, mu zagotovil podporo, zahteval uporabljanje zakonov ter izjavil, da bode pobijal delovanje onih, ki z nezakonitimi sredstvi deželo v nevarnost spravljajo.

London 26. septembra. Parlament odložil se je do 11. novembra.

Razne vesti.

* (V Bolgarski) je za kneza Battenberga militarizem silno napredoval. Ko so bili russi častniki odpoklicani, so bolgarski vojaki izredno hitro avansovali in plače so se povekšale, da v nobeni evropski državi ni tolikih. „Esercito italiano“ piše, da ima v Bolgarski častnika namestnik 4425 frankov letne plače, poročnik 5025 frankov, stotnik 7350, major 9350, podpolkovnik 11.520, polkovnik 13.170, generalni major pa 15.000 frankov na leto. Pokojnina je določena v razmeri teh plač. Iz tega se vsakdo lahko prepriča, da je Battenberg, kakor smo mi že trdili, skrbel le za vojake, bedni narod pa mu ni bil mari.

* (Francoski okus:) Iz življenja poznatega maršala Manteuffla, bivšega gubernatorja na Alzaško-Lotaringiškem, pripoveduje se mej drugim i nastopna dogodba: Nekot pri obedu razgovarjal se je nemški maršal z nekim francoskim diplomatom o okusu in izpeljavi obrtnostnih proizvodov. Diplomat trdil je, da v tem pač nedosežen na širnem svetu stoji narod francoski; da je niti najneznatnejše stvarice ni, iz koje bi ne izumila kaj v resnici čednega duhovitost — Francoza! Razkačen in zvoljen zbog trdovratnosti, s kojo je Francoz dosledno svoje mnenje zastopal in branil, izruje maršal las svojej sive, zmršenej bradi, ponudivši jo Francozu z opomnijo: „No, napravite iz tega kaj lepega, okusnega.“ Brez daljšega pomisleka vspremje ponudbo ter izročeni mu las nemudoma odpošle znanemu pariškemu juvelirju s pristavkom, za kaj da se gre. — Ne preteče še teden dni, ko prejme nemški maršal iz francoske metropole eleganten „etui“, v njem okusno izvršeno napravno iglo v podobi pruskega orla, v kremljih držeč znano sivo štetino, na koje koncih sta viseli po jedna zlata kroglica ter na teh udobna napisa „Elsass“ in „Lothringen“, pod pruskim orlom pa so se nahajale sila pomenljive besede: „Ihr haltet sie nur an einem Haar!“ — Istinito, duhu časa primerni, francoski — fini okus.

Tujci:

26. septembra.

Pri Slovencu: Suhač, Gasparovič z Dunaja. — Šlibar iz Prage. — Bolter z Dunaja. — Andres iz Gradca. — Pick, Fried z Dunaja. — Manu, Berger iz Trsta.

Pri Matiču: Mittler z Dunaja. — Kroschel iz Gradca. — Pfefferer iz Kočevja. — Recher iz Ljubljane. — Littig iz Reke.

Pri cesarji avstrijskem: Andošek iz Tržiča.

Tržne cene v Ljubljani

dné 25. septembra t. l.

	gl. tr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	650	Špeh povojen, kgr.	— 70
Rež,	487	Surovo meso,	— 90
Ječmen,	422	Jajce, jedno	— 25
Oves,	276	Mleko, liter	— 8
Ajda,	422	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	471	Teleće	— 58
Koruzza,	471	Svinjsko	— 62
Krompir,	250	Koštrunovo	— 30
Leča,	11	Pišanec	— 40
Grah,	10	Golob	— 17
Fizol,	10	Seno, 100 kilo	— 2 1
Masio,	1	Slama,	— 241
Mast,	68	Drva, trda, 4 metr.	6 30
Špeh frišen,	62	„ mehka,	4 10

Meteorologično prognozo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
sept. 25.	7. zjutraj	736.42 mm.	9.0°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	736.26 mm.	13.8°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	738.18 mm.	7.6°C	sl. vzh.	jas.	
sept. 26.	7. zjutraj	740.15 mm.	4.8°C	brevz.	meglja	
	2. pop.	740.10 mm.	15.4°C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.46 mm.	7.0°C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 10.1° in 9.1°, za 3.8° in 4.8° pod normalom.

Dunajska borza

dné 27. septembra t. l.

(Izvirno telegrafovno poročilo.)

Papirna renta	84	gld. 05	kr.
Srebrna renta	84	75	
Zlata renta	117	—	
5% marčna renta	100	—	
Akcije narodne banke	861	—	
Kreditne akcije	276	90	
London	125	55	
Srebro	—	—	
Napol.	9	96	
C. kr. cekini	5	96	
Nemške marke	61	55	
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	181	50
Državne srečke iz 1. 1864	100 gld.	169	25
Ogrska zlata renta 4%	—	103	65
Ogrska papirna renta 5%	93	30	
5% štajerske zemljisci, odvez. oblig.	105	50	
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	117	50
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	124	50	
Prior. oblig. Elizabetove zapad. železnice	—	—	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. co	98	50	
Kreditne srečke	100 g	176	50
Rudolfove srečke	10	18	
Akoje anglo-avstr. banke	120	108	80
Tramway-drustv. velj. 170 gld. a. v.	195	75	

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tužnim srečem naznajamo prežalostno vest, da so naša preljuba mati, oziroma tača, gospa

MARIJA PAPEŽ, ROJENA PEHANI

danes ob 6. uri zjutraj, po dolgej bolezni, prevideni s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspali.

Pogreb bude v ponedeljek 27. septembra ob 6. uri popoludne.

Sveti maše za blago ranjco služile se bodo v raznih cerkvah.

Preblaga ranjka priporoča se vsem sorodnikom in prijateljem v pobožen spomin.

Rudolfovo, 26. septembra 1886.

Dr. Fran Papež,
odvetnik,
sin.

Marija Gallé, roj. Papež,
hči.
Matilda Papež, roj. Treo,
sinaha.

Dr. Josip Gallé,
c. kr. dež. sodnje svetovalec,
zet. (707)

Poslano. (3-36)
Najboljša pitna voda pri epidemijah.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
načinljive lužne
KISELINE

pozname kas najbolje okrepljujuće piće,
i kas izkušen lek proti trajnem kašlu plućevine i
žleudcu bolesti grljana i proti měhurnim katru,
HINKE MATTONIJA
Karlov vari i Widn.

Oženjenega žagarja
za dve žagi vspremje takoj v službo
Alojzij Kočevar, vulgo Medičar,
(696-2) v Želimljah pri Ljubljani.

Dva dacarja,
dobro priporočena, vspremje takoj
Fran Fišer,
nžitinski zakupnik v Kamniku.
(708-2)

Somenj v Mengiši,

ki je bil zaradi zdravstvenih razmer prepovedan,
dovolila je slavna c. kr. deželna vlada na pro-
šnjo županstva in se bode vršil na določeni dan

v sredo 29. septembra t. l.

Županstvo v Mengiši.

Jan. Levec, župan.
(699-3)

Sadjerejcem kranjskim!

Tukajšnji list razširil je vest, da kupčevalci jabolk z Virtemberškega ne morejo poplačati kupljenih jabelk in da so jo popihali. Dotični list je to vest prostovoljno sam preklical.

Mi podpisani trgovci z jabelki z Virtemberškega naznajamo sadjerejcem kranjskim, da stanujemo v gostilnici „pri Bavarskem dvoru“ (Bairischer Hof) na Dunajski cesti in da smo do sedaj še vsa kupljena jabolka pošteno plačali, kar hočemo i v prihodnje.

Mi kljčimo vsacega, kateri ima do nas kako opravičeno terjatev, dasi za nobeno ne vemo, da naj pride v gostilno „pri Bavarskem dvoru“ in mu jo bodemo poplačali.

Ob jednem pa naznajamo sadjerejcem kranjskim, da je trgovina za jabolke vsak dan od 8. do 12. ure zjutraj v gostilni „pri Bavarskem dvoru“ na Dunajskoj cesti.

Vsako kupljeno blago plačalo se bode takoj točno.

Naša navzočnost v Ljubljani ima namen, da odstranimo odslej vse meštarje, da imajo sadjerejci priliko, prodati jabolka za boljšo ceno.

S spoštovanjem
Christian Vetter, Esling. Viljem Stoll, Wangen.
F. R. Klöpfer, Stuttgart. Molt Adlerwirth,
Untertürkheim. J. B. Weber, Roschah v Švici.
G. Humel, Reitlingen.
(701-2)

Naznanilo.

Udano podpisani se priporočam slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za vezanje knjig, ker sem preskrbel

knjigoveznico

s stroji in z vsem potrebnim orodjem, da lahko prevažam vsako v to stroko spadajoče delo in ga hitro, lepo in kolikor mogoče po nizki ceni izvršim.

Dalje priporočam, da se pri meni dobivajo tudi vsake vrste knjige priporočne in molitvene, vezane na več načinov, kakeršne le kdo želi, dražje in cenejše; dobivajo se pri meni tudi svete podobice in voščilni listi itd. vse za ravno isto ceno, kakor v drugih knjigarnah.
(662-3)

PAVEL BIZJAK,
knjigovez in knjigotržec,
v Škofiji Loki h. št. 42.

Tukajšnji občeznani in priljubljeni, najfinjejsi
priestni brinjevec,
kakor tudi (708-1)

borovničar,
najboljše sredstvo zoper grizo, razposilja
J. N. Rant v Polhovem gradcu nad Ljubljano.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.